

Workshop: Fitness for use

Datakwaliteit: waar denk je dan aan?

- Een object waar alle gegevens aanhangen
- Duidelijkheid
- Eenmalige vastlegging, meervoudig gebruik
- Onderbelicht
- Gegevens op orde
- Alle registraties hebben dezelfde informatie
- De betrouwbaarheid van de data en volledigheid van data
- Uitwisselbaarheid van gegevens
- Het geschikt zijn van gegevens voor meervoudig gebruik
- Dat alle gegevens in de verschillende basisregistraties op elkaar aansluiten
- Bruikbaarheid
- Nauwkeurig
- Consistentie. Geen conflicten tussen databronnen
- Betrouwbaar stelsel. Het geheel
- Consistentie en de gebruiker moet niet gaan twijfelen aan de gegevens die hij wilt gebruiken
- Samenhangend en betrouwbaar
- Betrouwbaarheid van de gegevens
- Betrouwbaar
- Gebruik van gelijke gegevens binnen de verschillende registraties
- Betrouwbaarheid en consistentie
- Vindbaarheid op 1 plek
- De gebruiker
- Nauwkeurigheid, compleetheid, consistentie
- Actueel zijn
- Traceerbaarheid
- Doelbinding
- Betrouwbaarheid

Tijdens de workshop *Fitness for use* en de *objectenregistratie* zijn er drie use cases behandeld. Voor inhoudelijke informatie over de use cases, bekijk de PowerPointpresentatie. Hieronder wordt een samenvatting gegeven van de opgehaalde resultaten van kwaliteitseisen die zijn besproken rondom de drie use cases.

Use case 1: een veilige route voor zwaar bouwverkeer ontwerpen [Coen Wessels]

Deze use case heeft betrekking op het ontwerpen van een veilige route voor (zwaar) bouwverkeer. Welke gegevens zou je daarbij willen gebruiken? Wat verwacht je wat betreft de kwaliteit van die data?

- Een aantal punten kwamen naar voren met betrekking tot wat je zou moeten weten. Hoe zwaar is het verkeer, hoe groot zijn de wagens, hoeveel last veroorzaakt je bij omwonenden, wat zijn verschillende alternatieven. Vervolgens ga je dat afwegen met de data die je wilt gebruiken.

Wat zijn de belangrijkste kwaliteitseisen

- Data moet volledig zijn
- Goede geografische dekkingsgraad
- Data moet actueel zijn
- Data moet bruikbaar zijn

Opmerking: een kwaliteitslijst als deze is handig om te gebruiken als leidraad. Het geeft een goed beeld van welke kwaliteitsaspecten er allemaal zijn en helpt om geen aspecten te vergeten. De lijst is altijd langer dan waar je zelf rekening mee houdt.

Use case 2: inhoudsgegevens panden/ WOZ [Ingrid Hugen]

De gemeente Venray is bezig met de omzetting van inhoudsgegevens (m3) voor panden naar oppervlakten (m2) voor de WOZ. Hiervoor wordt data gebruikt uit de BAG, BGT en WOZ.

Wat zijn de belangrijkste kwaliteitseisen

- Consistentie
- Volledigheid
- Compleetheid
- Homogeniteit
- Eenduidigheid
- Actualiteit en historie
- Traceerbaarheid

Met betrekking tot de kwaliteitseisen kwamen er een aantal punten naar boven. De data moet goed zijn, maar het moet voor de burger ook herkenbaar- en terug te leiden zijn. De burger is een gebruiker, een belangrijke, die niet vergeten mag worden.

Use case 3: binnentuinen [Aad Vuyk]

Deze use case heeft betrekking op binnentuinen. Het gaat hierbij om de herkenbaarheid van de topografie. Denk bijvoorbeeld hieraan: een stadsdeel gaat in gesprek met buurtbewoners over hun eigen buurt. Dit moet een herkenbaar kaartbeeld gaan opleveren. Actualiteit en herkenbaarheid zijn daarbij heel belangrijk.

De belangrijkste kwaliteitseisen

- Een duidelijke vertolking
- Associatief kleur- en symboolgebruik
- Kaartbeeld

Ook hier is de bewoner de eindgebruiker. Die moet snel een beeld kunnen vormen van waar hij of zij zicht bevindt.

Conclusie en vergelijking

De rode draad door dit verhaal is dat het handig is om een model te hebben zoals wat hier gepresenteerd wordt, om gedachten te bepalen over wat wel en niet belangrijk is.

De naam 'Fitness for use' is dus daadwerkelijk een toepasselijke naam. Wat voor case je hebt, bepaalt wat je nodig hebt.

In de verschillende use cases zitten verschillende setjes aan kwaliteitskenmerken. Het zijn er nooit maar drie. De afhankelijkheid van de case is duidelijk aanwezig.

Eerst gaat het om use cases (stap 1), daarna om kwaliteitseisen (stap 2). Een volgende stap (stap 3) is het bepalen van de kwaliteitsnormen. Normen zijn belangrijk en het is belangrijk om dat samen met gebruikers te doen.

DiS Geo aan het woord: Damir Brnobic

Damir Brnobic van het DiS Geo team was aanwezig bij de workshop. Hij nam aan het einde van de workshop de tijd om zijn bevindingen te delen.

Allereerst merkt hij het onderscheid tussen externe en interne kwaliteit op. Er wordt aangegeven dat de externe kwaliteit centraal moet staan. "De eerste wapenfeiten toen er werd gestart met de objectenregistratie waren, welke wensen en welke knelpunten zien we. Dat was het vertrekpunt. Dus, dat de externe kwaliteit centraal moet staan, zijn wij het mee eens".

Nu staan we aan de vooravond van het timmeren van een nieuw informatiemodel. Welke objecten stoppen we in de objectenregistratie en welke kwaliteitsnormen bepalen we en hoe gaan we dit inrichten. Hier moeten keuzes in gemaakt worden.

Neem een voorbeeld vanuit de OOV-sector: toegang in zelfstandige woonruimtes moet teruggezien worden, omdat ze er tegenaan lopen dat ze niet weten waar het pand betreden moet worden bij calamiteiten. Dit is een praktisch voorbeeld, maar daar doe je het wel voor. Risicogericht aanpakken is hierin heel belangrijk.

Ook noemde Damir een aantal interessante kwaliteitseisen. Dit waren: betrouwbaar, bruikbaar, begrijpelijk, én bruikbaarheid in samenhang. Een belangrijk vraagstuk bij deze kwaliteitseisen is, hoe wil je dat waarborgen?

- Betrouwbaar: we gaan toevoegen en gebruik van metadata nadrukkelijker introduceren, zodat je ook de manier van inwinning kan zien. De afnemer kan bepalen of de gegevens bruikbaar zijn. Dan kunnen we makkelijk kwaliteitsnormen gaan aanscherpen. Het moet een flexibel platform worden. Op het moment dat we zien dat gegevens zo vaak gebruikt worden, dan kunnen we ze in de basis stoppen. Eigenlijk een permanente doorontwikkeling. Er moeten juist makkelijk nieuwe gegevens worden toegevoegd
- Bruikbaar: daar moeten we kwaliteitszorg op gaan enten
- Begrijpelijk: gegevens moeten ook door een leek te begrijpen zijn. Bijvoorbeeld, een gebruiksoppervlakte wordt vaak verkeerd gebruikt. Alleen specialisten weten wat er precies met de gegevens wordt bedoeld, maar ook bij een leek moet helder zijn wat de context is. Daar gaan we aandacht aan schenken.
- Bruikbaarheid in samenhang: er zijn weinig gebruikers die maar 1 dataset gebruiken. Het gaat om het combineren van datasets. Dat is niet iets wat je alleen kan oplossen door definities, maar in architectuur (technisch) moet je er ook voor zorgen dat data makkelijker in samenhang te gebruiken is.

Vragen en opmerkingen

Vraag 1: de burger vraagt zich niet af wanneer goed "goed genoeg" is bij basisregistraties. Is dit relevant?

Antwoord: Bij de basisregistraties is het lastige dat je op een gegeven moment moet zeggen dat er een bepaald niveau voor kwaliteit is behaald voor het grootste deel van de doelen. Echter, als de WOZ-waarde van een huis te hoog uitvalt bijvoorbeeld, is het wel relevant.

Vraag 2: Hebben we de potentiële gebruikers voldoende in beeld?

Antwoord: Damir reageert op deze vraag met: "Zeker. Binnen alle sporen bij de samenhangende objectenregistratie wordt gewerkt op basis van use cases. Gebruikers worden betrokken in de verschillende werkgroepen. Het mooiste is natuurlijk als je de gebruikers in zo'n workshop aan het woord krijgt".

Vraag 3: een vraag over de volledigheid. Er wordt gewerkt op basis van use cases. Hebben we alle use cases te pakken?

Antwoord: Damir reageert op deze vraag: De grote bulk qua afnemers hebben we in beeld, natuurlijk probeer je aan de voorkant zo volledig mogelijk te zijn. Maar we zijn ook flexibeler aan het worden. Alles schuift en alles zal blijven schuiven. We zetten stappen, en we willen de stappen die nog gezet moeten worden, makkelijker gaan maken.

Opmerking 1: Ik zou heel duidelijk onderscheid gaan maken in informatie en data. Elk heeft eigen kwaliteitsaspecten. Als je het weet voor de informatie moet je de vertaling maken naar de data

Reactie: Data en informatie lopen altijd een beetje door elkaar heen. Data is betekenisloos, het zijn feitelijke gegevens over iets. Bij informatie gaat dat wel gebeuren, de context geeft betekenis aan de data. Criteria worden gekoppeld aan de (informatie)vragen die er zijn. Je kijkt dan ook naar de data als drager van de informatie. Is dat voldoende duidelijk, dan is informatie op de juiste manier, in de juiste context te plaatsen.

Er zit veel overlap in, het is eerder een andere dimensie waarop je naar kwaliteit kijkt dan dat het een ander 'ding' is.

Tip: In de publicatie "Gegevenskwaliteit in de Omgevingswet" is een 'kwaliteitsraamwerk' beschreven. Dit bevat een ook groot aantal begrippen zoals 'kwaliteitsdimensies' en 'indicatoren'.